

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการขัดเกลาสู่ความเป็นศาสนทายาทในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่มีผลต่อกระบวนการขัดเกลาสู่ความเป็นศาสนทายาทในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนและกระบวนการวิจัยที่เน้นการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้เลือก วัดศิริธรรมิกาวาส ตำบลโคกสี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นพื้นที่ศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพระที่มีพรรษาพื้น 5 จำนวน 7 รูป และญาติโยมที่มาวัด โดยเก็บข้อมูลทั่วไป

ผลการวิจัยสรุปว่า 1) กระบวนการขัดเกลาทางสังคมก่อนที่ผู้บวชเข้ามาบวชสู่สถาบันสงฆ์นั้น ผู้ที่เข้ามาบวชล้วนเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอยู่ก่อนแล้ว จึงมีวัตถุประสงค์ในการบวชที่คล้ายคลึงกันโดยส่วนมากก็เพื่อทดแทนบุญคุณบิดา มารดา และอีกหลายท่านบวชเพื่อศึกษาเล่าเรียนหลักธรรม ปฏิบัติธรรม เพื่อความสบายใจ เพื่อความพ้นจากทุกข์

ดังนั้นภายใต้บริบททางสังคมดังกล่าวคือกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของสงฆ์ที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทเดียวกันและการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้มองออกเป็น 3 ระยะ คือ (1) ระยะเตรียมเข้าสู่การขัดเกลา (2) ระยะเข้าสู่การขัดเกลาสู่ความเป็นสงฆ์ และ (3) ระยะสู่การสวามิภักดิ์พุทธศาสนทายาท

2) เงื่อนไขภายใน และเงื่อนไขภายนอก ที่ส่งเสริมต่อกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันสงฆ์ เงื่อนไขภายในมี 2 เงื่อนไข คือเงื่อนไขของตัวผู้บวชเอง และเงื่อนไขของวัด เงื่อนไขของตัวผู้บวช คือ (1)ระยะเวลาในการบวช (2) ความศรัทธาของผู้บวช (3)ความเข้มข้นของกระบวนการ (4) แรงจูงใจ และ(5)ภูมิหลังของผู้บวช เงื่อนไขของวัด คือ (1) เครื่องมือที่ใช้ในการขัดเกลา (2)บุคคลากรในการขัดเกลา (3) รูปแบบวิธีการในการขัดเกลา และ (4) เนื้อหาที่ใช้ในการขัดเกลา เงื่อนไขภายนอก คือ (1)การยกระดับฐานะทางสังคม (2) ค่านิยมทางสังคม และ (3) ภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง

The objectives of this research were to study 2 categories included: 1) to study disciplinary process of religious heir – being in Buddhism of Thailand 2) to study conditions effective to the disciplinary process of religious heir – being in Buddhism of Thailand. In this research there had been steps and researching processes being emphasized on qualitative research and data collection. The Sirithammikavas temple, Khoksri Sub-district, Muang District, Khon Kaen Province had been selected to be area – studies, and data collection by means of participating observation and deep interviews from the sampling who were 7 monks and had been ordained for 5 years and lay people who regularly came to the temple by collection of general data.

The finding were summarized as follows:

1) As for social disciplinary process before those who came to the Sangha or monk institution they all had got belief in Buddhism before, their purpose in the ordination was mostly similar so as to compensate their parents' gratitude, and for many monks their ordination was to study doctrine, practice Thamma for their happiness and for suffering salvation.

So, under the social clue as mentioned, that is to say; The social disciplinary process of the Sangha happened under the same clue and for this study, the researcher had looked for 3 periods included: (1) The period before discipline (2) The period of discipline (3) The period of monk hood.

2) For internal and external conditions to promote social disciplinary process of the Sangha institution, the internal conditions were as follows: (1 ) the period in ordination (2) the belief of those who needed to be monk (3) Strength of the process. (4) Motivation and (5) Background of become a monk. These 5 conditions were the internal conditions being more important for monk hood in long periods of those who deeded to be monk effective to the social disciplinary process of the Sangha institution, and the external conditions were as follows: (1) Social status raising up (2) Social value, both of them were external conditions being more important for the disciplinary process and (3) Social condition changed.